

Лекція 6. Перевантаження операторів

В С++ існує можливість доозначати дію стандартних операторів (додавання, віднімання, множення і т.п. для випадку, коли операндами є об'єкти класів, створених користувачем). Така процедура називається перевантаженням операторів

Перевантаження операторів реалізується шляхом створення відповідної операторної функції.

Операторна функція може бути:

1. Зовнішньою (але, як правило, дружньою) до класу
2. Методом класу

Оголошення зовнішньої операторної функції

тип_результату **operator** оператор (аргументи: тип та назва)

```
{  
//програмний код  
}
```

Оператори:

+, -, *, /, %, =, +=, -=, *=, /=,
%=, ++, --, !, [], ==, != і т.д.

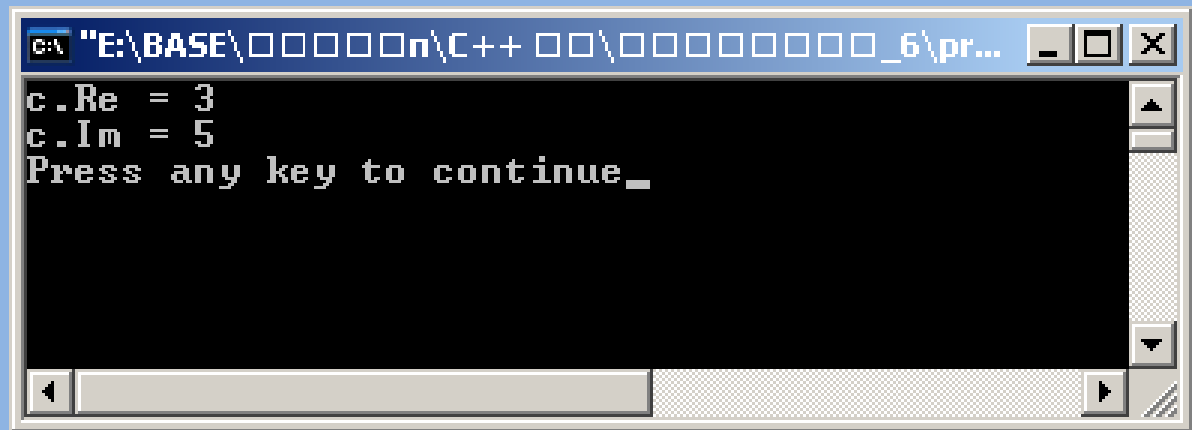
Перевантаження операторів

1. При перевантаженні бінарних операторів зовнішніми операторними функціями останні мають два аргументи – перший та другий операнди.
2. При перевантаженні унарних операторів зовнішніми функціями останні мають один аргумент – операнд. Виключення – оператори інкременту та декременту (можуть мати два аргументи при перевантаженні постфіксної форми).
3. При перевантаженні бінарних операторів методами класу останні мають один аргумент – другий операнд. Першим операндом є об'єкт, з якого викликається метод.
4. При перевантаженні унарних операторів методами класу останні не мають аргументів (операндом є об'єкт, з якого викликається метод). Виключення – оператори інкременту та декременту (можуть мати один аргумент при перевантаженні постфіксної форми).

Приклад 6.1. Перевантаження оператора додавання зовнішньою функцією

```
class MComp{
public:
double Re, Im;};
MComp operator+(MComp x, MComp y){
MComp z;
z.Re=x.Re+y.Re;
z.Im=x.Im+y.Im;
return z;}
int main(){
MComp a,b,c;
a.Re=1;
a.Im=2;
b.Re=2;
b.Im=3;
c=a+b;
cout<<"c.Re = "<<c.Re<<"\n";
cout<<"c.Im = "<<c.Im<<"\n";
return 0;}
```

Результат

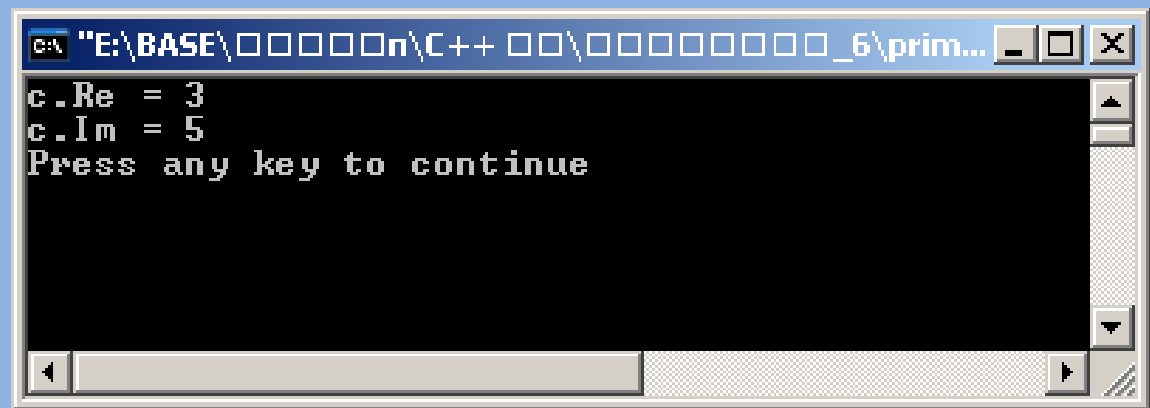


```
E:\BASE\..._6\pr...
c.Re = 3
c.Im = 5
Press any key to continue_
```

Приклад 6.2. Перевантаження оператора додавання методом класу

```
class MComp{
public:
double Re, Im;
MComp operator+(MComp y){
MComp z;
z.Re=Re+y.Re;
z.Im=Im+y.Im;
return z;}
};
int main(){
MComp a,b,c;
a.Re=1; a.Im=2;
b.Re=2; b.Im=3;
c=a+b;
cout<<"c.Re = "<<c.Re<<"\n";
cout<<"c.Im = "<<c.Im<<"\n";
return 0;}
```

Результат


```
с:\ "E:\BASE\..._6\prim...
c.Re = 3
c.Im = 5
Press any key to continue
```

Приклад 6.3. Перевантаження операторної функції

```
class MComp{  
public:  
double Re, Im;};
```


визначення класу

```
MComp operator+(MComp x, MComp y){  
MComp z;  
z.Re=x.Re+y.Re; z.Im=x.Im+y.Im;  
return z;}
```


об'єкт + об'єкт

```
MComp operator+(double x, MComp y){  
MComp z;  
z.Re=x+y.Re; z.Im=y.Im;  
return z;}
```


число + об'єкт

```
MComp operator+(MComp y, double x){  
MComp z;  
z.Re=x+y.Re; z.Im=y.Im;  
return z;}
```


об'єкт + число

Приклад 6.4. Перевантаження операторів інкременту та декременту

```
class MComp{  
public:  
double Re, Im;
```

```
MComp operator--(){  
Re--;  
return *this;}  
MComp operator--(int unused){  
Im--;  
return *this;}  
};
```

```
MComp operator++(MComp &x){  
x.Re++;  
return x;}  
MComp operator++(MComp &x, int unused){  
x.Im++;  
return x;}  
};
```

```
MComp operator++(MComp &x, int unused){  
x.Im++;  
return x;}  
};
```

```
MComp operator++(MComp &x, int unused){  
x.Im++;  
return x;}  
};
```

визначення класу

Оператор декременту:
префіксна форма
постфіксна форма

МЕТОД КЛАСУ
ЗОВНІШНЯ ФУНКЦІЯ

Оператор інкременту:
префіксна форма
постфіксна форма

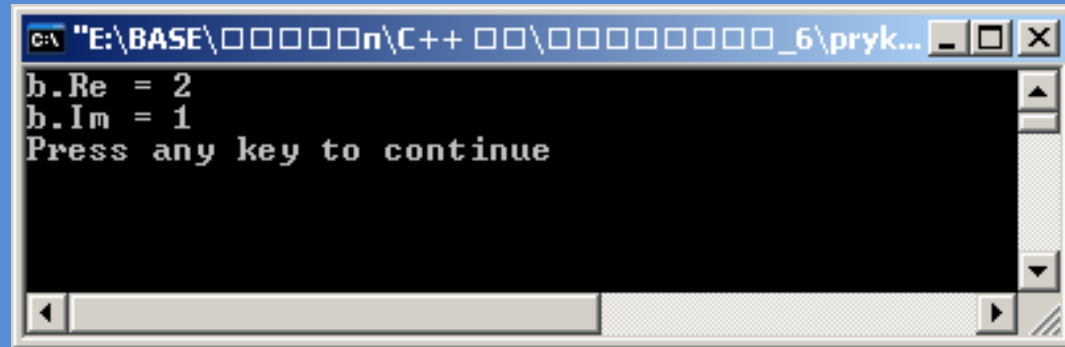
Приклад 6.5. Перевантаження оператора присвоєння

```
class MComp{
public:
double Re;
double Im;

MComp operator=(MComp x){
Re=x.Re+1;
Im=x.Im-1;
return *this;}
};
```

```
int main(){
MComp a,b;
a.Re=1;
a.Im=2;
b=a;
cout<<"b.Re = "<<b.Re<<"\n";
cout<<"b.Im = "<<b.Im<<"\n";
return 0;}
```

Результат


```
C:\ "E:\BASE\... \C++ ... \_6\pryk...
b.Re = 2
b.Im = 1
Press any key to continue
```

b=a >>> b≠a

Приклад 6.6. Індесування об'єктів

```
const int n=10;  
class RealNums{  
public:  
int p[n];
```

```
RealNums(){  
int k;  
for(k=0;k<n;k++)  
p[k]=rand()%n;  
}
```

```
int &operator[](int i){  
return p[i%n];  
}
```

```
RealNums operator+(RealNums obj){  
int i;  
RealNums tmp;  
for(i=0;i<n;i++)  
tmp[i]=p[i]+obj[i];  
return tmp;}  
}
```

```
void show(){  
int i;  
for(i=0;i<n;i++)  
printf("%3d",p[i]);  
cout<<endl;}  
};
```

```
int main(){  
RealNums a,b;  
a.show();  
b.show();  
(a+b).show();  
for(int i=0;i<n;i++)  
a[i]=b[i]-a[i];  
a.show();  
return 0;}
```

Зверніть увагу!!!

Зверніть увагу!!!

```
C:\E:\BASE\...n\C++ ...  
1 7 4 0 9 4 8 8 2 4  
5 5 1 7 1 1 5 2 7 6  
6 12 5 7 10 5 13 10 9 10  
4 -2 -3 7 -8 -3 -3 -6 5 2  
Press any key to continue_
```


РЕЗЮМЕ

1. **Операторна функція** – функція, формальною назвою якої є перевантажений оператор. Операторна функція може бути як зовнішньою, так і методом класу.
2. **Аргументами** операторної функції є **операнди** відповідного виразу. У випадку зовнішньої операторної функції для **бінарних операторів** аргументи **два**, для **унарних операторів** - **один**. Якщо використовується метод класу, бінарним операторам відповідає один аргумент, унарним – жодного. Унарні оператори інкременту та декременту в цьому відношенні мають особливості.
3. За умовчанням для операторів інкременту та декременту перевантажується **префіксна** форма. Для перевантаження **постфіксної** форми використовують **додатковий** числовий аргумент.
4. Операторні функції можуть **перевантажуватись**.